

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Pedagogika społeczna
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
3	5	ćw	30	40	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	60	egzamin	
		w	15	0	zaliczenie	
Razem			45			3

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordinator:	Beata Fedyn
Prowadzący zajęcia:	dr Beata Fedyn
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNYM
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 5 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Wprowadzenie do pedagogiki, teoretyczne podstawy wychowania, rozumienie pojęć: wychowanie, osobowość, środowisko wychowawcze, funkcje rodziny, funkcje szkoły.
Cel przedmiotu
Realizacja przedmiotu ma na celu ukazanie środowiska wychowawczego, jako jednego z ważnych czynników rozwoju i wychowania człowieka oraz dokonanie przeglądu i systematyzacji wiedzy z zakresu poszczególnych komponentów środowiska wychowawczego z jednoczesnym ukazaniem ich różnych funkcji. Realizacja przedmiotu ma także za zadanie teoretyczne i praktyczne zapoznanie się z metodami pracy pedagogicznej w środowisku. Ważnym celem zajęć jest także ukazanie nowych wyzwań, obszarów i zadań oraz miejsca współczesnej pedagogiki społecznej w zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Rozpoznaje, nazywa i wyjaśnia środowiskowe uwarunkowania procesu wychowania oraz definiuje podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej.	M3 (Pokaz), M1 (Wykład konwersatoryjny), M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M2 (Wykład konwencjonalny)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W02, K_W01
2	Rozpoznaje i opisuje współczesne zagrożenia rozwoju człowieka, ich wpływ na proces wychowania w różnych środowiskach wychowawczych oraz wskazuje praktyczne sposoby ich rozwiązania.	M3 (Pokaz), M1 (Wykład konwersatoryjny), M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M5 (Dyskusja), M7 (Praca w grupach zadaniowych), M6 (Prezentacje multimedialne), M2 (Wykład konwencjonalny)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W17, K_W20, K_W07
3	Charakteryzuje metody, formy oraz kierunki pracy pedagogicznej w środowisku z ukierunkowaniem na zastosowanie w praktyce.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M6 (Prezentacje multimedialne), M2 (Wykład konwencjonalny)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W02, K_W17, K_W01
4	Dostrzega procesy społeczne zachodzące w środowisku życia człowieka i ukazuje ich wpływ na wychowanie i rozwój jednostek i grup.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M6 (Prezentacje multimedialne), M2 (Wykład konwencjonalny)	Ocena udziału w dyskusji, Egzamin pisemny, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U09, K_U01, K_U02
5	Dokonuje diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej i społecznej jednostek lub grup.	M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M5 (Dyskusja), M7 (Praca w grupach zadaniowych)	Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U09, K_U01, K_U02
6	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną w celu rozpoznania, interpretacji zjawisk wychowawczych zachodzących w środowisku oraz projektowania pracy pedagogicznej.	M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M5 (Dyskusja), M7 (Praca w grupach zadaniowych), M8 (Burza mózgów)	Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U09, K_U01, K_U02
7	Dokonuje oceny swoich kompetencji i jest świadomy potrzeby ciągłego doskonalenia umiejętności zawodowych niezbędnych w pracy nauczyciela. Systematycznie przygotowuje się do zajęć, w których bierze aktywny udział.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Dyskusja), M6 (Prezentacje multimedialne)	Obserwacja, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K04
8	Wykazuje świadomość istnienia etycznego wymiaru działania nauczyciela oraz przejawia postawy wrażliwości i zrozumienia dla drugiego człowieka.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Dyskusja), M8 (Burza mózgów)	Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K06, K_K04
9	Wykazuje gotowość do podejmowania działań mających na celu przeobrażania środowiska wychowawcze. Pracuje w grupie.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M5 (Dyskusja), M6 (Prezentacje multimedialne), M8 (Burza mózgów)	Obserwacja, Ocena udziału w dyskusji, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K10
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				

Dyskusja (M5 - Dyskusja wykorzystywana w trakcie ćwiczeń.), Pokaz (M3 - Pokaz multimedialny), Praca w grupach zadaniowych (M7 - Praca w grupach zadaniowych w ramach przygotowania się studentów do ćwiczeń.), Prezentacje multimedialne (M6 - Prezentacje multimedialne wykorzystywane w trakcie wykładu lub jak przygotowywane w ramach przygotowania się do ćwiczeń (w grupie zadaniowej).), Studiowanie literatury przedmiotu (M4 - Studiowanie literatury przedmiotu jako podstawa wypowiedzi ustnej lub przygotowanie się do dyskusji.), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład konwersatoryjny wykorzystuje się przede wszystkim w przypadku realizacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy oraz w trakcie wykładu jako formy prowadzenia zajęć. Ten rodzaj wykładu umożliwia aktywizację studentów podczas zajęć, na których realizowane są treści wykładów - jako formy prowadzenia zajęć.), Wykład konwencjonalny (M2 - Wykład konwencjonalny wykorzystuje się przede wszystkim w przypadku realizacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy oraz w trakcie wykładu jako formy prowadzenia zajęć.), Burza mózgów (M8 - Burza mózgu wykorzystywana w trakcie ćwiczeń, przede wszystkim w ramach pracy w grupach zadaniowych.)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

wiedza:

- Kolokwium (Kolokwium pisemne)
- Egzamin pisemny
- Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena odpowiedzi/wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu)
- Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacji multimedialnej przygotowanej w grupie zadaniowej.)
- Ocena udziału w dyskusji

umiejętności:

- Egzamin pisemny
- Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena odpowiedzi/wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu)
- Ocena udziału w dyskusji

kompetencje społeczne:

- Obserwacja (Obserwacja aktywności studenta w czasie zajęć.)
- Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena odpowiedzi/wypowiedzi ustnej w powiązaniu z analizowaną literaturą przedmiotu)
- Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacji multimedialnej przygotowanej w grupie zadaniowej.)
- Ocena udziału w dyskusji

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia treści wykładów i ćwiczeń jest ocena pozytywna z kolokwium, systematyczne przygotowanie się do ćwiczeń w ramach pracy grupowej i indywidualnej. Zaliczenie z ćwiczeń stanowi warunek dopuszczenia do egzaminu.

Treści Kształcenia

	Liczba godzin
Semestr: 5	
Forma zajęć: wykład	
Geneza, rozwój, przedmiot i zadania pedagogiki społecznej.	2
Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej – środowisko, otoczenie, środowisko wychowawcze, siły społeczne, kultura, czas wolny i wypoczynek, praca socjalna, animacja społeczno – kulturalna, diagnoza społeczna.	2
Środowisko wychowawcze jako podstawowe pojęcie pedagogiki społecznej. Typologizacja środowisk wychowawczych, podstawowe komponenty.	1
Główne kierunki i formy pracy pedagogicznej w środowisku. Diagnostyka, profilaktyka, kompensacja, terapia. Opieka, pomoc, wsparcie społeczne.	2
Istota i zakres diagnostyki pedagogicznej w środowisku. Diagnoza w ujęciu pedagogiki społecznej.	1
Rodzina jako podstawowy komponent środowiska wychowawczego. Rodziny indywidualnego i społecznego ryzyka. Patologia rodziny. Dziecko w rodzinie funkcjonalnej i dysfunkcjonalnej.	4
Współczesne zagrożenia rozwoju dzieci. Syndrom 3 B, dzieci ulicy.	3
Forma zajęć: ćwiczenia	
Zajęcia organizacyjne. Charakterystyka programu i przedmiotu. Regulamin i warunki zaliczenia. Literatura przedmiotu.	1
Metody pracy pedagogicznej w środowisku. Metoda indywidualnych przypadków. Metoda grupowa. Metoda organizowania środowiska.	6
Formy pracy pedagogicznej w środowisku. Samodzielność człowieka, uwarunkowania, stopnie samodzielności. Opieka, pomoc, wsparcie społeczne.	2
Wolontariat – współczesny wizerunek, normy prawne. Wolontariat w pracy nauczyciela.	1
Rodzaje i rola organizacji i stowarzyszeń społecznych w społeczno - wychowawczej aktywizacji środowiska.	1

Diagnoza sytuacji społecznej w klasie. Sposoby diagnozowania, analiza wyników.	3
Kolokwium.	1
Rodzina jako środowisko wychowawcze. Rodzina wzorowa, normalna, jeszcze wydolna wychowawczo, niewydolna wychowawczo, patologiczna. Rodzina czasowo niepełna. Rodzina a sytuacja szkolna dziecka.	6
Przemoc w rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej. Formy przemocy. Objawy przemocy. Diagnoza. Rekonstrukcja środowiska jako wynik diagnozy.	3
Współczesne zagrożenia rozwoju i egzystencji człowieka. Wykluczenie społeczne.	2
Wybrane instytucje pracy socjalnej, kulturalnej i opiekuńczej. Młodzieżowy dom kultury. Świetlica środowiskowa. Biblioteka. Ośrodek pomocy społecznej. Centrum pomocy rodzinie. Hospicjum.	3
Zaliczenie ćwiczeń.	1

Literatura

Podstawowa

Cichosz M. , **Pedagogika społeczna. Zarys problematyki.** , Impuls, Kraków 2015

Janowski A. , **Poznanie uczniów. Zdobywanie informacji o pracy wychowawczej.** , Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2022

Kawula S., Brągiel J., Jankie A. , **Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki.**, Adam Marszałek, Toruń 2014

Kawula S. (red.), , **Pedagogika społeczna - dokonania, aktualności, perspektywy.**, Adam Marszałek, Toruń 2006

Marynowicz - Hetka E. (red.), , **Pedagogika społeczna.**, PWN, Warszawa 2018

Pilch T., Lepalczyk I. (red.), , **Pedagogika społeczna.** , Żak, Warszawa 1995

Uzupełniająca

Janke A. (red.), , **Pedagogika rodziny u progu XXI wieku.**, Akapit, Toruń 2004

Winkler M., , **Pedagogika społeczna.**, GWP, Gdańsk 2009

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.